

Ministerie van Sociale Zaken
en Werkgelegenheid

De Voorzitter van de Tweede Kamer
der Staten-Generaal
Binnenhof 1 A
2513 AA S GRAVENHAGE

Postbus 90801
2509 LV Den Haag
Anna van Hannoverstraat 4
Telefoon (070) 333 44 44
Fax (070) 333 40 33
www.szw.nl

		Uw brief	28 november 2006 met kenmerk: 2060703660
		Ons kenmerk	SV/V&G/06/97995
Onderwerp	Kamervragen van het lid Noorman-Den Uyl over de korting op de AOW-uitkering vanwege een thuiswonend volwassen stiefkind	Datum	13 december 2006

Hierbij zend ik u de antwoorden op de Kamervragen van het lid Noorman-Den Uyl (PvdA) over de korting op de AOW-uitkering vanwege een thuiswonend volwassen stiefkind.

De Staatssecretaris van Sociale Zaken
en Werkgelegenheid,

(H.A.L. van Hoof)

Bijlage(n): Beantwoording Kamervragen van het lid Noorman-Den Uyl (2060703660)

Ons kenmerk SV/V&G/06/97995

Vraag 1.

Is het u bekend dat de Sociale Verzekeringsbank (SVB) de AOW kort tot 50% indien een AOW-er samenwoont met een meerderjarig stiefkind?

Vraag 2.

Is het waar dat de AOW van iemand die gehuwd twintig jaar samenwoont met zijn echtgenote en haar kind, zijnde zijn stiefzoon, na haar overlijden met 50% wordt gekort?

Vraag 3.

Is het waar dat indien de zoon een eigen biologisch kind zou zijn geweest – dus een eerste graads bloedverwant – of de naam van de stiefvader zou hebben aangenomen de AOW-uitkering, maar met 30% zou zijn teruggebracht bij het overlijden van de echtgenote?

Antwoord op de vragen 1,2 en 3

Ja. Als gehuwd of als echtgenoot wordt in de AOW mede aangemerkt de ongehuwde meerderjarige die met een andere ongehuwde meerderjarige een gezamenlijke huishouding voert, tenzij het betreft een bloedverwant in de eerste graad. Het gezamenlijk voeren van een huishouding is in economisch opzicht te vergelijken met een huwelijkse samenlevingsvorm. Geredeneerd vanuit de gedachte dat het financieel voordeliger is om samen één huishouding te vormen dan twee afzonderlijke huishoudens, is besloten dat het niet redelijk is om aan ongehuwd samenwonenden een hoger pensioen toe te kennen dan aan gehuwden. Sinds 1 januari 1987 zijn deze ongehuwd samenwonenden dan ook met gehuwden gelijkgesteld.

Van het begrip ongehuwd samenwonenden worden uitgesloten degenen tussen wie bloedverwantschap in de eerste graad bestaat. Achtergrond voor het handhaven van deze uitzondering waren destijds onder andere het bestaan van een (voormalige) gezagsverhouding tussen ouder en kind, en het ontbreken van maatschappelijk draagvlak voor het gelijkstellen van het samenwonen van meerderjarige kinderen en hun ouders met ongehuwd samenwonenden.

Voor de formulering van deze uitzonderingspositie is aansluiting gezocht bij het familierecht en de daaruit voortvloeiende verplichtingen in het Burgerlijk Wetboek. Hiermee wordt voorkomen dat in de AOW een ander materieel familierecht wordt gehanteerd dan in het Burgerlijk Wetboek. Nu de band tussen stiefouder en stiefkind is ontstaan door het huwelijk van de stiefouder met een ouder van het stiefkind, is dit stiefkind geen bloedverwant, maar een aanverwant. Dit heeft tot gevolg dat als een AOW-gerechtigde een gezamenlijke huishouding voert met een meerderjarig ongehuwd stiefkind, er recht bestaat op een gehuwdenpensioen ter hoogte van 50% van het netto minimumloon. Is het desbetreffende stiefkind jonger dan 65 jaar, dan kan in beginsel recht bestaan op een AOW-toeslag.

Ons kenmerk SV/V&G/06/97995

Voert de AOW-gerechtigde een gezamenlijke huishouding met een meerderjarige bloedverwant in de eerste graad, dan bestaat recht op een ongehuwdenpensioen ter hoogte van 70% van het nettominimumloon.

Een stiefkind kan in twee gevallen de geslachtsnaam van zijn stiefouder aannemen. Bij zogeheten stiefouderadoptie wordt het kind door de stiefouder geadopteerd. Hierdoor wordt de stiefouder alsnog eerste graadsbloedverwant. In dit geval bestaat recht op een ongehuwdenpensioen ter hoogte van 70% van het nettominimumloon. Overigens leidt stiefouderadoptie niet automatisch tot het aannemen van de geslachtsnaam van de stiefouder; ouder en stiefouder moeten hier bij de adoptie een gezamenlijke beslissing over nemen. Het aannemen van de geslachtsnaam van de stiefouder kan ook in het kader van een verzoek tot naamswijziging. Hierdoor ontstaat echter geen eerste graadsbloedverwantschap, en daarmee in dit geval ook geen recht op een ongehuwdenpensioen.

Vraag 4.

Zijn minderjarige stief-, pleeg- of adoptiekinderen wel gelijkgeschakeld met biologisch eigen kinderen, dus gelijkgesteld aan eerste graadsbloedverwanten bij de bepaling van de hoogte van de AOW-uitkering? Zo ja, geldt dan dat zij in familierechtelijke relatie tot de gepensioneerde staan? Zo neen, waarom niet?

Antwoord op vraag 4.

De AOW kent een verhoogd ongehuwdenpensioen voor de ongehuwde pensioengerechtigde die een kind heeft jonger dan 18 jaar, dat niet als eigen kind, aangehuwd kind, of pleegkind tot het huishouden van een ander behoort en voor wie hij op grond van de Algemene Kinderbijslagwet recht heeft op kinderbijslag. Hieruit volgt dat onder de genoemde voorwaarden stief-, en pleegkinderen zijn gelijkgeschakeld aan eigen- of adoptiekinderen. De AOW heeft als vertrekpunt het moeten voorzien in de kosten van verzorging en opvoeding van het minderjarige kind en het wel of niet ontvangen van kinderbijslag.

Vraag 5.

In welke sociale zekerheidswetten zijn minderjarige stief-, pleeg- en adoptiekinderen wel gelijkgesteld aan eerste graadsbloedverwanten als het gaat om de hoogte van de uitkering? Is dat in de Wet werk en bijstand (WWB) of de Algemene wet inkomensafhankelijke regelingen (Awir)?

Antwoord op vraag 5.

In de WWB wordt onder 'kind' verstaan het in Nederland woonachtige eigen kind of stiefkind jonger dan 18 jaar voor wie de alleenstaande ouder of de gehuwde aanspraak op kinderbijslag kan maken. Onder kind wordt mede het adoptiekind begrepen. Deze minderjarige kinderen zijn bij de bijstandsverlening aan de ouder(s) inbegrepen. Zij zijn geen zelfstandig subject van bijstandsverlening. Pleegkinderen worden in het kader van de WWB niet als kind aangemerkt.

Ons kenmerk SV/V&G/06/97995

Deze kinderen zijn niet bij de bijstandsverlening aan de ouders inbegrepen. Het is gebruikelijk dat het pleeggezin voor dit kind een vergoeding ontvangt. Is niettemin ten behoeve van een minderjarig pleegkind bijstand noodzakelijk, dan wordt dit kind als zelfstandig subject aangemerkt.

In de Awir bestaat geen onderscheid tussen eigen kinderen, stief-, pleeg- of adoptiekinderen.

Vraag 6.

Indien stief-, pleeg- of adoptiekinderen meerderjarig worden, vervalt dan de gelijkstelling aan eerste graadsbloedverwanten voor de AOW? Is dat ook zo voor de WWB en de Awir? Zo ja, in hoeverre kan het hanteren van dit leeftijdscriterium staande blijven in het kader van het recht op gelijke behandeling in relatie tot Europese regelgeving?

Antwoord op vraag 6

Ten aanzien van stiefkinderen is sprake van een volledige gelijkstelling tussen de WWB en de AOW bij de bepalingen over het voeren van een gezamenlijke huishouding. Minderjarige personen worden bij deze bepalingen buiten beschouwing gelaten. Omdat de uitzondering op de gezamenlijke huishouding wordt gevormd door de eerste graadsbloedverwanten, valt niet in te zien in hoeverre hantering van het leeftijdscriterium 'meerderjarigheid' in de AOW en de WWB, zou kunnen leiden tot ongelijke behandeling in relatie tot Europese regelgeving.

Zoals in het antwoord op vraag 5 is aangegeven, kent de Awir geen onderscheid tussen eigen kinderen en stief-, pleeg- of adoptiekinderen. Dit is niet anders als kinderen meerderjarig zijn.

Vraag 7.

Kan het feit dat de samenwoning van de stiefvader met zijn echtgenote en zijn stiefzoon al 20 jaar onafgebroken duurt, worden opgevat als een familierechtelijke relatie van de gepensioneerde met een eerste graadsbloedverwant of, daaraan gelijkgesteld, een volwassen stiefkind?

Antwoord op vraag 7.

In de beschreven situatie wordt het echtpaar als gehuwd beschouwd en de inwonende derde (de stiefzoon) als ongehuwd. De uitzondering op het begrip ongehuwd samenwonen in de AOW is in deze situatie dan niet aan de orde. Dat aspect is pas relevant als de echtgenote overlijdt en de stiefvader een gezamenlijke huishouding gaat voeren met zijn meerderjarige stiefzoon. Zoals in het antwoord op de vragen 1,2 en 3 is aangegeven heeft de stiefvader in een dergelijke situatie dan recht op een gehuwdenpensioen.